

توافق سوآپ گازی؛ نقطه عطف حضور در «اکو»

این کشورها در بهره‌مندی کم‌هزینه از کریدورهای حیاتی تبدیل کرده است. خاصه آنکه وجود ظرفیت بالای حمل و نقل کالا تا ارزش ۱۲ میلیارد دلار از مسیر عبوری ایران، به جایگاه آن در ترانزیت منطقه اهمیتی ویژه بخشیده است. در چنین فضایی نخستین حضور رئیسی در نشست «اکو» در حالی صورت گرفت که او کوشید سیاست دولت‌ش را مبنی بر ایجاد شبکه‌ای از روابط راهبردی با همسایگان، استفاده از قراردادهای دوجانبه و چندجانبه ارزی و تشکیل شورای هماهنگی دیپلماسی اقتصادی، فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری‌های خارجی از طریق معرفی ظرفیت‌های اقتصادی ایران در سطح منطقه و مشارکت فعال بخش خصوصی در بازار کشورهای همسایه تبیین کند. هدفی که در نیل به آن، احیای نقش کشور در قالب سازمان‌های همکاری منطقه ریل‌گذاری شده است. ذیل چنین رویکردی، تمرکز بر حضور فعال در اجلاس‌های منطقه‌ای همچون «اکو» که کارویژه اصلی آن در تقویت همکاری‌های اقتصادی منطقه‌ای تعریف شده است، می‌تواند به گشوده شدن روزه‌های روشنی در به اجرا درآوردن رویکرد اقتصادمحور دولت در سطح منطقه بینجامد.

دومین سفر خارجی سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور به شهر «عشق آباد» پایتخت ترکمنستان با هدف مشارکت در پانزدهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی موسوم به «اکو» در اوایل آذرماه سال گذشته صورت گرفت. حضوری که نقطه عطف آن امضای قرارداد سه جانبه انتقال گاز ترکمنستان به جمهوری آذربایجان از طریق ایران در حاشیه اجلاس سران بود. سید ابراهیم رئیسی در شرایطی در دومین سفر خارجی خود در نشست یک سازمان همکاری مهم منطقه‌ای حضور یافت که این حضور در وهله نخست به معنای عینیت بخشیدن بیشتر به سیاست خارجی مبتنی بر تعامل و گسترش روابط در حوزه آسیا و منطقه در دولت سیزدهم تعبیر می‌شد و در گام بعدی نشان‌دهنده وجه عمل‌گرایانه دولت در پیگیری اهداف مهم اقتصادی به‌شمار می‌آمد. سازمان منطقه‌ای «اکو» دهه‌ها پیش و در سال ۱۹۶۵ میلادی از سوی سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه با در نظر گرفتن مؤلفه‌های مهمی همچون همسایگی، اشتراکات تاریخی و فرهنگی و توسعه اقتصادی پایه‌گذاری شد. با این حال بعدها همکاری این کشورها در پیگیری و دستیابی به مهم‌ترین اهداف خود یعنی ایجاد همگرایی اقتصادی در مسیر اجرا با فراز و فرودهای بسیاری روبه‌رو شد و بر روند تحقق بخشیدن منافع تجاری هر یک از کشورهای عضو سایه انداخت. در ادامه پیوستن کشورهای افغانستان، آذربایجان، قزاقستان، ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان و تاجیکستان به این سازمان منطقه‌ای، فهرست اعضا را پرشمارتر کرد تا متناظر با امکانات وسیع نفتی، گازی و صنعتی آنها بتوان چشم‌انداز روشن‌تری را برای همگرایی اعضا پیش‌بینی کرد.

ایران؛ عضو اثرگذار

ایران به عنوان یکی از اعضای اصلی «اکو» با قرار گرفتن در جایگاه دوم بهره‌مندی از ذخایر بزرگ گاز طبیعی جهان، کشور مهم و اثرگذاری در مدار بازیگران قدرتمند آسیای ذیل محور سه قدرت روسیه، چین و هند به‌شمار می‌آید. همچنین مرز مشترک زمینی ایران با ۵ کشور عضو «اکو» و دارا

بودن موقعیت استراتژیک جغرافیایی برای برقراری اتصال سایر اعضا به آب‌های بین‌المللی و همچنین استقرار دبیرخانه دائمی اکو در کشورمان به نوعی موقعیت محوری به آن در این سازمان همکاری بخشیده است. از سوی دیگر وضعیت خاص جغرافیایی ایران مبنی بر قرارگرفتن در امتداد کریدور چین-اروپا و حلقه اتصال آسیای مرکزی و دریای خزر به خلیج فارس همواره کشورمان را به یک نقطه هدف برای

اجلاس سران سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)